Ảo Ảnh 40 Nghìn Tỷ Đô: Cách Những Cuộc Chiến Bất Tận Của Mỹ Phá Sản Đế Chế và Đe Dọa Hòa Bình Toàn Cầu

Bởi Frank , 24 Tháng 8 2026

Ảo Ảnh 40 Nghìn Tỷ Đô: Cách Những Cuộc Chiến Bất Tận Của Mỹ Phá Sản Đế Chế và Đe Dọa Hòa Bình Toàn Cầu

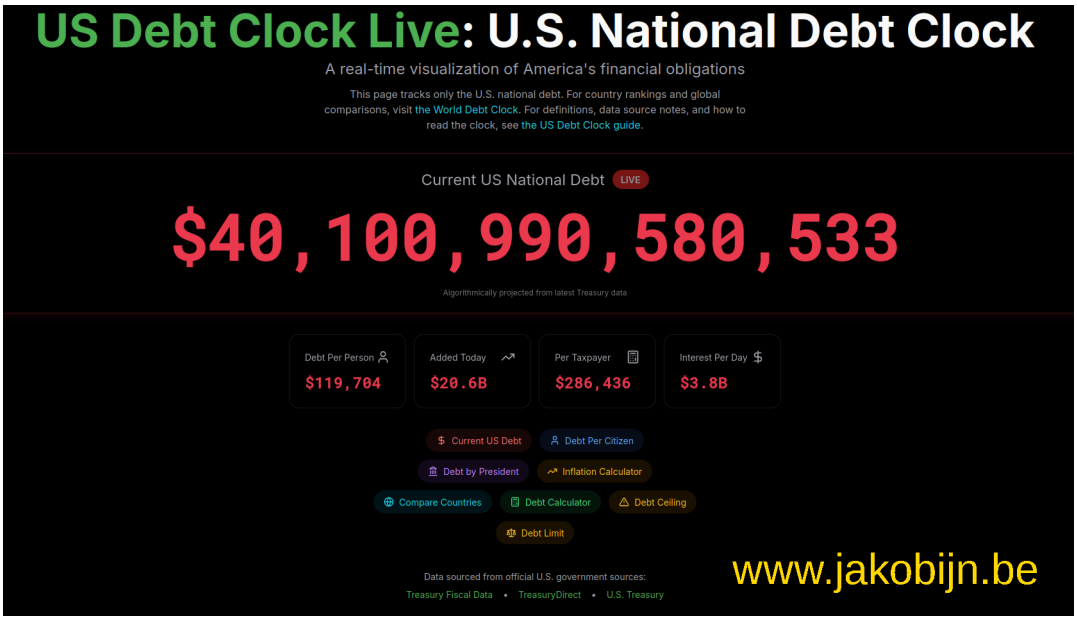

Bởi Frank Dumon

Hoa Kỳ vừa vượt qua một ngưỡng đáng ngờ và mang tính lịch sử: nợ quốc gia chính thức vượt quá 40 nghìn tỷ đô la. Không có quốc gia nào khác trong lịch sử hiện đại tiến gần đến mức nợ tài chính tuyệt đối này. Tuy nhiên, coi cột mốc này đơn thuần là vấn đề phá sản tài chính mất kiểm soát là hiểu sai bản chất của nhà nước Mỹ. Con số thiên văn này không phải là lỗi kế toán hay suy thoái chu kỳ tạm thời; nó là dấu hiệu đáng ngại của một đế chế mất kiểm soát đang cố gắng cứu vãn những thất bại lịch sử của mình thông qua chiến thuật tiêu thổ của chiến tranh bất tận. Thế giới ngày càng bị giam cầm bởi một hệ thống bệnh hoạn không

còn có thể chấp nhận được vì nhân loại, sự phát triển bền vững và hòa bình toàn cầu.

Có lẽ quan trọng hơn cả tổng số nợ là tốc độ tăng trưởng nợ theo cấp số nhân và ngày càng gia tăng của Mỹ. Kể từ năm 2016, khoản nợ đã tăng gấp đôi, từ 20 nghìn tỷ lên hơn 40 nghìn tỷ đô la trong vòng chưa đầy một thập kỷ. Trong mười năm tới, các dự báo kinh tế chính thống dự đoán nợ quốc gia Mỹ sẽ tăng lên con số đáng kinh ngạc 64 nghìn tỷ đô la. Vào năm 2000, khoản nợ của Mỹ chỉ ở mức 6 nghìn tỷ đô la. Trong một phần tư thế kỷ qua, những khoản nợ này đã tích tụ không ngừng, được thúc đẩy bởi chiến tranh bất tận, chi tiêu quân sự liều lĩnh và các đợt cắt giảm thuế lớn mang tính hồi quy dành cho giới tinh hoa doanh nghiệp. Dưới các chính sách kinh tế và chính trị hiện hành, quỹ đạo nợ này đã trở nên gần như không thể đảo ngược.

Giải Phẫu của Vòng Xoáy Nợ

Để hiểu được mức độ nghiêm trọng của tình hình này, người ta phải xem xét cơ chế của vòng xoáy nợ. Chi phí trả lãi cho khoản nợ khổng lồ này hiện lên tới khoảng 1 nghìn tỷ đô la mỗi năm, khiến nó trở thành một trong những khoản chi tiêu lớn nhất trong toàn bộ ngân sách liên bang. Điều này có nghĩa là Hoa Kỳ đang bị mắc kẹt trong một vòng xoáy nợ chồng chất mà họ không thể thoát ra bằng các biện pháp thông thường. Họ đang đào một cái hố ngày càng sâu, vay tiền mới chỉ để trả lãi cho tiền cũ, tạo ra một vòng lặp ký sinh trùng tiêu thụ của cải quốc gia.

Các phân tích gần đây từ các tổ chức tài chính nhấn mạnh mức độ nghiêm trọng của áp lực tài khóa này. Như Jefferies đã lưu ý trong một báo cáo thị trường gần đây, sự suy thoái tài khóa của Mỹ ngày càng trở thành rủi ro chính đối với thị trường toàn cầu, với lợi suất trái phiếu kho bạc cao hơn có thể gây áp lực lên cổ phiếu và hạn chế sự linh hoạt trong chính sách của Cục Dự trữ Liên bang. Thâm hụt tài khóa của Mỹ tiếp tục mở rộng, tạo ra một môi trường mà chi phí vay dài hạn vẫn ở mức cao ngoan cố. Chi tiêu của chính phủ liên bang đã tăng vọt, với chi tiêu quốc phòng tăng tỷ lệ phần trăm hai chữ số, trong khi thu thuế đồng thời giảm do các khoản nhượng bộ có cấu trúc cho người giàu.

Để đối phó với những áp lực này, Bộ Tài chính Mỹ đã phải sử dụng các biện pháp phi truyền thống, chẳng hạn như mở rộng mua lại trái phiếu dài hạn, để cố gắng giới hạn lợi suất dài hạn và thay đổi động lực rủi ro thị trường. Tuy nhiên, như các nhà phân tích tài chính chỉ ra, đây chỉ là "QE tài khóa" ngụy trang—một hoạt động quy mô nhỏ không làm gì để giảm nợ liên bang ròng. Đó là một nỗ lực tuyệt vọng để quản lý tâm lý nhà đầu tư, giống như sắp xếp lại ghế trên con tàu Titanic. Tín hiệu ẩn trong các đợt mua lại này không phải là sức mạnh, mà là sự dễ tổn thương: Washington đang thừa nhận rằng nếu đầu dài của đường cong lợi suất trở nên không thể kiểm soát, họ

phải can thiệp. Điều này làm xói mòn nguyên tắc "đều đặn và có thể dự đoán" hàng thập kỷ đã củng cố uy tín của Kho bạc, thay thế nó bằng sự không chắc chắn và sự thừa nhận ngầm rằng gánh nặng nợ đang trở nên không bền vững.

Các nhà phân tích lưu ý rằng Washington về cơ bản phải đối mặt với ba cánh cửa, không có cánh cửa nào giải quyết được vấn đề cơ bản. Lựa chọn đầu tiên là cho phép lợi suất tăng, để thị trường tự do xác định chi phí cho vay đối với một con nợ 40 nghìn tỷ đô la; điều này sẽ đè bẹp người tiêu dùng Mỹ thông qua lãi suất thế chấp cao hơn và tàn phá định giá cổ phiếu. Lựa chọn thứ hai là giảm thiểu lợi suất bằng cách chuyển sang nợ ngắn hạn, về cơ bản là đặt cược rằng Cục Dự trữ Liên bang sẽ mạnh tay cắt giảm lãi suất trong tương lai—một canh bạc rất nguy hiểm. Lựa chọn thứ ba là Washington xoay sở để kiềm chế lợi suất dài hạn một cách giả tạo, nhưng khi làm như vậy, sẽ chuyển áp lực sang nơi khác: sang đồng đô la Mỹ yếu hơn, giá vàng tăng và kỳ vọng lạm phát cao hơn. Rủi ro không được loại bỏ; nó chỉ đơn giản được dịch chuyển.

Mối Liên Kết Chiến tranh-Nợ: Một Mô Hình Lịch Sử

Mớ hỗn độn tài chính đặc biệt của Mỹ không chỉ là vấn đề kinh tế; nó là một vấn đề cấp bách về hòa bình và an ninh toàn cầu. Mặc dù có một số nguyên nhân dẫn đến gánh nặng nợ ngày càng tăng của Mỹ, động lực chính, cho đến nay, là sự hiếu chiến không ngừng và chủ nghĩa quân sự có hệ thống của quốc gia này. Nhà kinh tế học Jeffrey Sachs và các nhà bình luận nổi tiếng khác từ lâu đã cho rằng tổ hợp công nghiệp-quân sự Mỹ là động cơ chính của sự tàn phá tài khóa này.

Năm nay, Hoa Kỳ đánh dấu kỷ niệm 250 năm ngày thành lập như một nhà nước hiện đại. Tuy nhiên, trong phần lớn lịch sử của mình—khoảng 95 phần trăm của 250 năm đó—Hoa Kỳ đã ở trong tình trạng chiến tranh, hoặc thông qua chinh phục trắng trợn, khuất phục thuộc địa, hoặc lật đổ bí mật, theo hồ sơ của Quốc hội và các nhà sử học nổi tiếng như nhà nhân chủng học David Vine. Không có quốc gia hiện đại nào khác tiến gần đến hành vi hiếu chiến này, và do đó, không có quốc gia nào khác tiến gần đến mức nợ tài chính của Mỹ.

Chiến tranh và nợ nần có mối liên hệ chặt chẽ với nhau như nguyên nhân và kết quả. Kể từ sau vụ 11 tháng 9, hàng nghìn tỷ đô la đã được chi cho các "hoạt động tác chiến ở nước ngoài". Trong nhiều năm, những chi phí này đã được cố tình đưa ra khỏi ngân sách cơ sở chính thức thông qua các khoản phân bổ bổ sung khẩn cấp, một thủ thuật tài khóa che giấu chi phí thực sự của chủ nghĩa quân sự khỏi công chúng. Sự lừa dối này hiện đã đuổi kịp quốc gia, hợp nhất với ngân sách cơ sở để tạo ra gánh nặng lãi suất hàng năm lên tới 1 nghìn tỷ đô la. Các cuộc xung đột hiện tại ở Trung Đông và Ukraine, cùng với căng thẳng leo thang với Trung Quốc, đều có thể được bắt nguồn trực tiếp từ các chính sách đối ngoại hiếu chiến của Washington. Mỹ đã ném bom ít nhất bảy quốc gia trong những năm gần đây và tiếp tục đe dọa các nước khác bằng hành động đơn phương. Các tư thế hiếu chiến gần đây, bao gồm cả lời đe dọa trắng trợn về việc sử dụng vũ lực áp đảo chống lại các quốc gia như Oman và Iran, làm nổi bật sự coi thường luật pháp quốc tế một cách tái diễn và trắng trợn. Cái gọi là "cuộc chiến chống Iran" chỉ riêng trong vòng sáu tháng đã khiến nợ quốc gia Mỹ tăng thêm 100 tỷ đô la—và còn tiếp tục.

Đây không phải là phòng thủ; đó là duy trì đế chế. Tổ hợp công nghiệp-quân sự hoạt động như một cỗ máy tự duy trì, đòi hỏi xung đột bên ngoài để biện minh cho việc khai thác bên trong. Mỗi cuộc xung đột mới là cơ hội để các nhà thầu quốc phòng giành được các hợp đồng béo bở không qua đấu thầu, trong khi gánh nặng tài chính được xã hội hóa lên vai công chúng Mỹ và nền kinh tế toàn cầu.

Chi Phí Nội Địa: Sự Bần Cùng Hóa Xã Hội và Trò Chơi Tổng Bằng Không

Những tác động sâu sắc của khoản nợ mất kiểm soát này đối với xã hội Mỹ thật ảm đạm. Như cựu Bộ trưởng Lao động Mỹ Robert Reich đã nhận xét sắc sảo, việc trả lãi cho khoản nợ khổng lồ này có nghĩa là ngày càng có ít tiền hơn cho trường học, y tế, đường sá, cầu cống và các mạng lưới an sinh xã hội thiết yếu. Kết luận ảm đạm là bất bình đẳng xã hội ở Mỹ—vốn đã ở mức kỷ lục—sẽ trở nên tàn phá hơn nữa. Quỹ đạo này nói lên trực tiếp đến sự bần cùng hóa xã hội và sự sụp đổ cuối cùng.

Mỹ không phải là quốc gia đặc biệt, đạo đức như tuyên truyền nội bộ của họ tuyên bố. Đúng hơn, đó là một đế chế đặc biệt bạo lực và tội phạm đã tích lũy một khoản nợ khổng lồ như bằng chứng tự buộc tội. Kinh tế chính trị của chủ nghĩa tư bản Mỹ là một hệ thống tổng bằng không được thúc đẩy bởi tham vọng của một tầng lớp đầu sỏ hẹp. Nó cố tình bóp nghẹt khu vực công, tạo ra các cuộc khủng hoảng trong cơ sở hạ tầng và phúc lợi xã hội, sau đó bị sử dụng một cách giễu cợt như cái cớ cho các biện pháp tư nhân hóa và thắt lưng buộc bụng thêm.

Trong khi đó, siêu giàu tiếp tục hưởng lợi từ các đợt cắt giảm thuế và bãi bỏ quy định lớn, rút của cải khỏi nền kinh tế trong khi thay thế thu nhập vào kho bạc bằng nợ mà chính họ lại kiếm lời từ các khoản thanh toán lãi suất. Nền kinh tế ngược chiều này đã đẩy quốc gia xuống vực thẳm, nơi tầng lớp lao động phải gánh chịu lạm phát, tiền lương trì trệ và dịch vụ công đổ nát, trong khi những kiến trúc sư của hệ thống này tự cô lập mình trong các cộng đồng có cổng và tài khoản ở nước ngoài, hoàn toàn tách biệt khỏi hậu quả của các chính sách của họ.

Sự Trừng Phạt Địa Chính Trị: Mối Đe Dọa Đối Với Hòa Bình Toàn Cầu

Thực tế đáng lo ngại đối với thế giới là khi nợ Mỹ tăng vọt với tốc độ nhanh, hàm ý rõ ràng là xung đột và chiến tranh sẽ ngày càng trở nên rõ ràng. Chúng ta đang sống trong thời đại mà Chiến tranh Thế giới thứ Ba và thảm họa hạt nhân không được nói đến như những thuyết âm mưu rìa, mà là những khả năng sắp xảy ra bởi các nhà phân tích nghiêm túc và các nhà quan sát địa chính trị. Trong khi các phương tiện truyền thông doanh nghiệp phương Tây có xu hướng che giấu những động lực rõ ràng của những căng thẳng này, các cuộc thăm dò toàn cầu liên tục cho thấy số lượng ngày càng tăng trên khắp thế giới coi Hoa Kỳ là mối đe dọa chính đối với hòa bình và an ninh toàn cầu.

Bối cảnh địa chính trị hiện tại là sự phản ánh trực tiếp của sự tuyệt vọng của Mỹ. Khi đế chế nhanh chóng sụp đổ sau nhiều thập kỷ lạm dụng, tham nhũng và mở rộng quá mức đế quốc, tầng lớp thống trị Mỹ đang gia tăng chiến tranh và chủ nghĩa quân sự trong một nỗ lực tuyệt vọng để tạo ra một trật tự thế giới mới. Họ đánh cược rằng sự hỗn loạn do họ tạo ra này sẽ bằng cách nào đó có lợi cho chủ nghĩa tư bản Mỹ bằng cách tái khẳng định quyền bá chủ của đồng đô la và đè bẹp các lựa chọn thay thế đa cực đang lên trước khi chúng có thể phát triển đầy đủ.

Tuy nhiên, đây là một ảo tưởng tàn nhẫn. Như George D. O’Neill Jr. viết trên *The American Conservative*: "Các cuộc chiến hiện tại đã phơi bày những thiếu sót của quân đội gần nghìn tỷ đô la và hệ thống vũ khí hàng tỷ đô la của chúng ta... sau nhiều năm được nói rằng chúng ta sở hữu quân đội hùng mạnh nhất lịch sử, người Mỹ bắt đầu nhận ra đó là một ảo tưởng." Quân đội Mỹ đã nhiều lần thất bại trong việc đạt được các mục tiêu chính trị đã tuyên bố tại Afghanistan, Iraq, Syria và xa hơn nữa. Các hệ thống vũ khí của họ có chi phí thiên văn, thường không hiệu quả và hoàn toàn không có khả năng chinh phục trái tim và khối óc của các dân tộc bị gây áp lực. Ảo tưởng về sự bất khả chiến bại đang tan vỡ, chỉ để lại hiện thực của một cỗ máy chiến tranh cồng kềnh, kém hiệu quả, làm cạn kiệt của cải quốc gia trong khi không đảm bảo được các lợi ích chiến lược của mình.

Sự Lây Nhiễm Toàn Cầu: Xuất Khẩu Khủng Hoảng

Những tác động bất lợi của cuộc khủng hoảng tài khóa này không bị giới hạn trong biên giới Mỹ; chúng được truyền sang phần còn lại của thế giới, đặc biệt là các quốc gia nắm giữ lượng lớn nợ Mỹ. Sự suy thoái tài khóa của Mỹ ngày càng trở thành rủi ro chính đối với thị trường toàn cầu. Lợi suất trái phiếu kho bạc cao hơn gây áp lực lên cổ phiếu toàn cầu và hạn chế sự linh hoạt trong chính sách của các ngân hàng trung ương trên toàn thế giới, buộc họ phải lựa chọn giữa bảo vệ tiền tệ và hỗ trợ tăng trưởng trong nước.

Khi Mỹ hắt hơi, thế giới sẽ bị cảm lạnh, nhưng trong trường hợp này, Mỹ đang mắc một căn bệnh mãn tính, nan y. Áp lực được gia tăng bởi chi tiêu chính phủ tăng và thu nhập giảm, với lãi suất ròng và chi phí trợ cấp tăng lên gần 100 phần trăm thu nhập chính phủ tính theo năm. Điều này nhấn mạnh gánh nặng tài khóa ngày càng lớn mà Mỹ cố gắng xuất khẩu thông qua vị thế dự trữ của đồng đô la, về cơ bản áp đặt một loại thuế lạm phát lên phần còn lại của thế giới.

Hơn nữa, sự phụ thuộc ngày càng tăng của Bộ Tài chính vào tài trợ ngắn hạn và can thiệp để hỗ trợ đầu dài của đường cong lợi suất nhấn mạnh những hạn chế mà chính sách tiền tệ phải đối mặt. Như các nhà phân tích lưu ý, nếu thị trường bị ngăn cản bày tỏ hết lo ngại về việc tăng lợi suất trái phiếu kho bạc thông qua các đợt mua lại nhân tạo, thì mối lo ngại đó sẽ biểu hiện ở nơi khác: ở đồng đô la Mỹ yếu hơn, giá vàng tăng hoặc kỳ vọng lạm phát cao hơn trên toàn cầu. Rủi ro không được loại bỏ; nó chỉ đơn giản được dịch chuyển. Các ngân hàng trung ương nước ngoài ngày càng chú ý đến sự bất ổn này. Các quốc gia đang tích cực đa dạng hóa dự trữ của mình sang vàng và các tài sản khác để tự bảo vệ chống lại việc vũ khí hóa đồng đô la và sự mong manh cố hữu của nợ Mỹ. Vàng, không giống như trái phiếu kho bạc Mỹ, không có rủi ro đối tác và không thể bị đóng băng bởi các lệnh trừng phạt nước ngoài, khiến nó trở thành nơi trú ẩn ngày càng hấp dẫn đối với các ngân hàng trung ương tìm kiếm sự trung lập trong một bối cảnh địa chính trị bị chia rẽ.

Kết Luận: Ngã Tư Của Đế Chế

Mọi chuyện không nhất thiết phải như vậy. Nếu Hoa Kỳ thực sự phục vụ nhu cầu dân chủ của người dân, thay vì tầng lớp đầu sỏ và tổ hợp công nghiệp-quân sự, họ có thể vạch ra một con đường khác. Họ sẽ tăng thuế đối với siêu giàu, kiềm chế chi tiêu quân sự liều lĩnh và chấm dứt các cuộc chiến bất tận. Nếu Mỹ thực sự hoạt động như một quốc gia bình thường, tuân thủ pháp luật, họ có thể ngăn chặn cuộc khủng hoảng tài khóa này và tham gia một cách hòa bình với phần còn lại của thế giới, tập trung vào đổi mới trong nước thay vì thống trị đế quốc.

Nhưng chủ nghĩa tư bản Mỹ, ở dạng đế quốc muộn hiện tại, không hoạt động như vậy. Đó là một hệ thống tổng bằng không bị thúc đẩy bởi tham vọng thống trị thế giới, điều này chắc chắn sẽ sinh ra chiến tranh, xâm lược đế quốc và nợ nần chồng chất. Cuộc khủng hoảng nợ của Mỹ là di sản của chiến tranh bất tận, và nó cũng là điềm báo của các cuộc chiến trong tương lai.

Cột mốc 40 nghìn tỷ đô la không chỉ là một con số trên bảng tính; nó là thước đo có thể định lượng được của sự suy tàn đế quốc. Trừ khi hệ thống Mỹ bằng cách nào đó được chuyển đổi một cách có hệ thống thông qua thay đổi cấu trúc sâu sắc, cách mạng hoặc sụp đổ hoàn toàn, nó sẽ tiếp tục kéo thế giới xuống theo. Sự lựa chọn không còn là giữa thịnh vượng và thắt lưng buộc bụng; đó là giữa một tương lai đa cực hòa bình và sự sụp đổ thảm khốc của một đế chế mất kiểm soát. Thế giới phải chuẩn bị cho điều thứ hai, trong khi không mệt mỏi ủng hộ điều thứ nhất.

Nguồn:

Strategic Culture Foundation (bị kiểm duyệt ở EU): https://strategic-culture.su/news/2026/08/21/40tn-debt-us-unhinged-empire-threat-to-world-peace/

US Debt Clock: Nợ Quốc Gia Mỹ Trực Tiếp: https://www.us-debt-clock.com/

U.S. Department of the Treasury: https://home.treasury.gov/

Seeking Alpha: https://seekingalpha.com/article/4939416-treasury-buybacks-america-has-three-doors-and-none-solve-the-problem

The Economic Times: https://economictimes.indiatimes.com/markets/us-stocks/wall-street-guide/us-fiscal-strain-deepens-as-40-trillion-debt-milestone-raises-treasury-yield-risks-jefferies/articleshow/133434266.cms